

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **Z. Z.**, zast. JUDr. Pavlem Turoněm, advokátem, se sídlem Moskevská 66, Karlovy Vary, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 4. 2013, č. j. 16 Ad 7/2013 – 16,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím ze dne 6. 8. 2012, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítla žalovaná námitky žalobkyně a potvrdila své rozhodnutí ze dne 17. 5. 2012, č. j. X, kterým rozhodla o tom, že žalobkyni náleží od 4. 1. 2012 invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a článku II bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Invalidní důchod vyplácený žalobkyni vyměřila žalovaná na 5.188 Kč.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně zastoupená opatrovníci dne 17. 9. 2012 žalobu k Okresnímu soudu v Sokolově, v níž namítala procesní pochybení žalované spočívající jednak v tom, že na věc aplikovala čl. II bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb., ačkoli

žalobkyně svou žádost o změnu výše invalidního důchodu podala již v roce 2011, a jednak v nedodržení zákonem stanovené lhůty pro posouzení jejího zdravotního stavu. Okresní soud však zjistil, že není věcně příslušný o této žalobě rozhodovat, protože se jedná o věc projednávanou podle § 4 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), ve správním soudnictví. Z toho důvodu Okresní soud v Sokolově podle § 104b odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (o. s. ř.), usnesením ze dne 14. 11. 2012, č. j. 11 Nc 93/2012 – 2, řízení zastavil a poučil žalobkyni ve smyslu § 72 odst. 3 s. ř. s. o jejím právu podat ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci usnesení o zastavení řízení žalobu ve správním soudnictví, a to ke Krajskému soudu v Plzni s tím, že pokud tak učiní, platí, že žaloba byla podána dnem, kdy došla soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení.

[3] Dne 12. 12. 2012 podala žalobkyně zastoupená opatrovníci J. H. proti napadenému rozhodnutí žalobu osobně opět u Okresního soudu v Sokolově. V záhlaví této žaloby bylo uvedeno „Krajskému soudu v Plzni prostřednictvím Okresního soudu v Sokolově.“ Okresní soud tuto žalobu postoupil Krajskému soudu v Plzni dne 23. 1. 2013 (doručena mu byla 25. 1. 2013). Krajský soud však zjistil, že usnesení o zastavení řízení obsahující i poučení o možnosti podat žalobu ve správním soudnictví, které vydal Okresní soud v Sokolově, nabylo právní moci dne 6. 12. 2012. Lhůta k podání žaloby ve správním soudnictví počala běžet dne 7. 12. 2012 a uplynula dnem 6. 1. 2013. Žalobkyně doručila svou novou žalobu adresovanou Krajskému soudu v Plzni osobně na podatelnu Okresního soudu v Sokolově dne 12. 12. 2012, sice tedy v zákonem stanovené lhůtě, ale nepřislušnému soudu. Okresní soud pak tuto žalobu krajskému soudu postoupil 25. 1. 2013, tedy až po marném uplynutí zákonné jednoměsíční lhůty. Žaloba tedy byla podána opožděně a krajský soud ji proto podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. usnesením ze dne 26. 4. 2013, č. j. 16 Ad 7/2013 – 16, odmítl.

[4] Usnesení krajského soudu napadla žalobkyně (dále též stěžovatelka) včasnou kasační stížností, kterou opřela o důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy o namítanou nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Stěžovatelka nesouhlasí s krajským soudem, že její žaloba byla podána opožděně. Krajskému soudu ji podle svého mínění prostřednictvím Okresního soudu v Sokolově podala 12. 12. 2012, tedy ve stanovené jednoměsíční lhůtě. To, že byla podána právě u okresního soudu, a nikoli u krajského soudu, nepovažuje stěžovatelka za rozhodující; podle § 7 s. ř. s. bylo povinností okresního soudu žalobu postoupit bez zbytečného odkladu soudu příslušnému. Okresní soud tak však učinil až po 42 dnech, což stěžovatelka nepovažuje za včasné, řádné ani bezodkladné. Stěžovatelka má rovněž za to, že vzhledem k tomu, že na znovupodané žalobě uvedla spisovou značku, pod níž okresní soud vydal své usnesení o zastavení řízení, musela se žaloba dostat do rukou soudce, který o plynoucí jednoměsíční lhůtě věděl. Závěrem kasační stížnosti vyjádřila stěžovatelka své stanovisko, že podání u místně a věcně nepřislušného soudu musí mít účinky i pro místně a věcně příslušný soud, protože jinak by ustanovení § 7 s. ř. s. postrádalo smysl. Byl to okresní soud, který postoupení žaloby nepřiměřeně prodloužil a fakticky tak zavinil její opožděné doručení příslušnému krajskému soudu. Z toho důvodu stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

pokračování

II. Posouzení kasační stížnosti

[6] Po shledání přípustnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že na situaci, kdy účastník řízení podá žalobu v nesprávné větvi soudnictví, pamatují oba příslušné procesní předpisy, jak soudní řád správní, tak občanský soudní řád, které zároveň stanoví postup, jak tuto chybu napravit, aniž by byl žalobce poškozen. V dané věci podala žalobkyně žalobu, která patří do správního soudnictví, soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení. Podle § 104b odst. 1 o. s. ř., *„náleží-li věc do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle zvláštního zákona věci správního soudnictví, soud řízení zastaví. V usnesení o zastavení řízení musí být návrhovátelem rovněž poučen o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví.“*

[9] Podle § 72 odst. 3 s. ř. s., pak: *„jestliže soud rozhodující v občanském soudním řízení zastavil řízení proto, že šlo o věc, v níž měla být podána žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, může ten, kdo takovou žalobu v občanském soudním řízení podal, podat u věcně a místně příslušného soudu žalobu ve správním soudnictví do jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení. V takovém případě platí, že žaloba byla podána dnem, kdy došla soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení.“*

[10] V posuzované věci je na základě shora popsané rekapitulace nutno dospět k závěru, že soudem věcně a místně příslušným k přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované byl Krajský soud v Plzni, a byla-li žaloba dne 17. 9. 2012 podána u Okresního soudu v Sokolově, byla podána u soudu věcně a místně nepřislušného. Ten postupoval ve smyslu citovaného § 104b odst. 1 o. s. ř. správně, když řízení usnesením ze dne 14. 11. 2012 zastavil a stěžovatelku poučil, že soudem příslušným o její žalobě rozhodnout je Krajský soud v Plzni a že podá-li svou žalobu u tohoto soudu do jednoho měsíce ode dne nabytí právní moci usnesení okresního soudu, bude platit, že žaloba byla podána dnem, kdy došla okresnímu soudu v Sokolově. Toto usnesení okresního soudu nabylo právní moci dne 6. 12. 2012 a bylo tak na stěžovatelce, aby nejpozději 7. 1. 2013 podala svou žalobu u Krajského soudu v Plzni.

[11] Stěžovatelka tedy pochybila, pokud svou žalobu prostřednictvím opatrovnice znovu dne 12. 12. 2012 podala u Okresního soudu v Sokolově, ačkoli byla řádně a srozumitelně poučena o správném postupu. Nelze tedy souhlasit s argumentací, již použila stěžovatelka v kasační stížnosti, že podle jejího názoru není pro určení včasnosti žaloby rozhodující, u kterého soudu byla žaloba podána. Jak plyne z citovaného § 72 odst. 3 s. ř. s., je k tomu, aby došlo k následku předvídanému v tomto ustanovení (tj. k nástupu právní fikce, že žaloba byla podána dnem, kdy došla soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení) nutné současné splnění dvou podmínek: jednak podání žaloby u věcně a místně

příslušného soudu, jednak dodržení lhůty jednoho měsíce od nabytí právní moci rozhodnutí o zastavení řízení. Stěžovatelka však splnila jen podmínku zachování lhůty, žalobu však podala znovu u nepřislušného soudu. Nejvyšší správní soud už přitom ve svém rozsudku ze dne 19. 12. 2007, č. j. 4 Ads 71/2007 – 41, (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz) konstatoval, že „*nutno tedy uzavřít, že lhůta pro podání žaloby ve smyslu § 72 odst. 3 s. ř. s. je zachována jen tehdy, postupuje-li žalobce v souladu s poučením soudu rozhodujícího v občanském soudním řízení a do 1 měsíce od právní moci usnesení o zastavení řízení podá žalobu u soudu rozhodujícího ve správním soudnictví. Podá-li naopak žalobu opětovně u soudu rozhodujícího v občanském soudním řízení, ztrácí tím jednou provždy lhůtu pro podání žaloby, a pozbývá tak možnosti, aby jeho žaloba byla meritorně projednána.*“ Protože v daném případě nezjistil Nejvyšší správní soud žádný důvod, aby se od této své judikatury odklonil, platí závěr z citovaného rozsudku i na stěžovatelčin případ.

[12] Skutečnost, že žaloba byla adresována příslušnému soudu, nehraje v tomto hodnocení žádnou roli, protože rozhodující podle § 72 odst. 3 s. ř. s. je, u kterého soudu byla skutečně podána (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2009, č. j. 3 Ads 93/2009 – 95). Stejně tak žádnou roli v posouzení tohoto případu nehrají ani fakt, že Okresní soud v Sokolově druhou stěžovatelčinu žalobu postoupil příslušnému soudu až po uplynutí 42 dní. Stěžovatelce lze sice přisvědčit, že okresní soud měl žalobu krajskému soudu postoupit bez zbytečného odkladu, pokud by však stěžovatelka postupovala v souladu s poučením, které jí bylo dáno v usnesení o zastavení řízení ze dne 14. 11. 2012, nemusela by spoléhat na to, zda se okresnímu soudu podaří či nepodaří postoupit její žalobu příslušnému soudu v rámci stanovené lhůty. To, že stěžovatelka byla řádně poučena o tom, který soud je příslušný rozhodovat o její žalobě, a že tedy tuto svou žalobu podala znovu u nepřislušného soudu vědomě, plyne již z toho, že tato znovupodaná žaloba je adresována právě příslušnému Krajskému soudu v Plzni. Vzala-li tedy na sebe stěžovatelka riziko, že neuposlechnutím daného poučení a vědomým podáním žaloby znovu u nepřislušného soudu, bude spoléhat, že její žaloba příslušnému soudu bude soudem nepřislušným postoupena včas, musí nést i procesní následky, pokud k tomu nedojde.

[13] Se zřetelem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud konstatuje, že v postupu krajského soudu nebylo shledáno pochybení, a usnesení, jímž byla žaloba odmítnuta pro opožděnost, nelze považovat za nezákonné.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[14] Vzhledem k tomu, že stěžovatelčiny námitky byly shledány nedůvodnými, Nejvyšší správní soud konstatuje, že i kasační stížnost je nedůvodná a proto ji musí podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 na konci s. ř. s. zamítnout.

[15] O nákladech pak Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Procesně úspěšné žalované žádné náklady nevznikly, stěžovatelka pak úspěch ve věci neměla. Proto žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. srpna 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu